

รูปแบบการจัดการเชิงกลยุทธ์ของเครือข่ายชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.)

ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอรามัน จังหวัดยะลา

A STRATEGIC MANAGEMENT MODEL OF VILLAGE SECURITY TEAM NETWORK.

CASE STUDY RAMAN DISTRICT OF YALA PROVINCE.

สุทธิกันต์ อุตสาห์

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการธุรกิจเชิงกลยุทธ์

คณะ วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบในการจัดการเชิงกลยุทธ์ของเครือข่ายชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอรามัน จังหวัดยะลา 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเชิงกลยุทธ์ของเครือข่ายชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอรามัน จังหวัดยะลา 3) เพื่อนำเสนอรูปแบบการจัดการเชิงกลยุทธ์ของเครือข่ายชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอรามัน จังหวัดยะลา กำหนดระเบียบวิธีวิจัยแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การสนทนากลุ่มย่อย การสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม ประชากรคือ ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) อำเภอรามัน จังหวัดยะลา กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามี 16 ตำบล 83 หมู่บ้าน จำนวน 163 คน และผู้ช่วยนักวิจัย จำนวน 16 คน เพื่อศึกษาองค์ประกอบในการจัดการเชิงกลยุทธ์ของเครือข่ายชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ที่ประสบความสำเร็จในการจัดการเชิงกลยุทธ์ มีวิธีการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอนดังนี้ คือ 1) การสังเคราะห์เอกสารต่างๆและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) การสังเคราะห์ประเด็นสถานการณ์สภาพปัญหาและอุปสรรค 3) การศึกษาสถานการณ์จริงในพื้นที่ 4) การกำหนดแนวทางการปฏิบัติงาน ผลการวิจัยพบว่า

1. การจัดการเชิงกลยุทธ์ของเครือข่ายชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ให้ประสบความสำเร็จและได้มาตรฐาน เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นรูปธรรม จะประกอบด้วยแนวทางดังนี้ คือ 1) การพัฒนาการมีส่วนร่วม 2) การพัฒนาการจัดการเชิงกลยุทธ์ 3) การพัฒนาการจัดการเครือข่าย

2. การประเมินความสอดคล้องในการนำรูปแบบจำลองไปปฏิบัติที่ประกอบด้วย 1) เทคนิคการจัดการบริหารเชิงกลยุทธ์ 2) เทคนิคการจัดการเครือข่าย 3) เทคนิคการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งเป็นที่ยอมรับว่าเป็นรูปแบบที่เหมาะสม สอดคล้องกับรูปแบบการจัดการเชิงกลยุทธ์ของเครือข่ายชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอรามัน จังหวัดยะลา

คำสำคัญ: การจัดการเชิงกลยุทธ์, กระบวนการมีส่วนร่วม, การจัดการเครือข่าย,

ABSTRACT

The purpose of this research was to study 1) study composition in strategic management of village security team network (vst.), Case Study Raman district of Yala province. 2) to development of strategic management of village security team network (vst.) Case Study Raman district of Yala province.3) , to present a strategic management of village security team network (vst.) Case Study Raman district of Yala province. Define a methodology of qualitative research. By the workshop, the focus group, In-depth Interview, Participant Observation and Non-Participant Observation. The population is set to protect the village. (vst.), Raman district of Yala province. The sample studied had 16 districts, 83 villages of 163 people and Researchers in community of 16 communities of 16 to elements in the strategic management of village security team network (vst.). Success in Strategic Management. How to proceed the research is divided into four stages.1) Synthesis documents and related research. 2) synthesizing situation. Problems and obstacles 3) study the actual situation in the area 4) Defining guidelines of Performance

The research found that

1 . Strategic management of the network set the security village. (vst.), Case Study Raman district of Yala province to the success and quality. The continued development of concrete guidelines includes the following: 1) the development participation 2) the development strategic management, 3) the development network management.

2 . Concordance assessment practices in the model to include 1) Technical Management, Strategic Management 2) network management techniques 3) The participation of the public. Which is considered as a suitable model. Consistent with model the strategic management of network security village. (vst.), Case Study Raman District, Yala Province.

KEYWORDS: Strategic management, process of participation. , Network management

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันปัจจัยและเงื่อนไขต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์การได้เข้ามามีบทบาทต่อการดำเนินงานขององค์การต่างๆ มากขึ้น แม้กระทั่งองค์การภาครัฐต้องพยายามปรับปรุงการทำงาน และเพิ่มประสิทธิภาพเพื่อตอบสนองต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตามเป้าหมายของการดำเนินงานให้ได้มากที่สุด เป็นที่ยอมรับกันแล้วว่าการบริหารองค์การในทุกวันนี้ ผู้บริหารต่างก็ต้องประสบกับปัญหายุ่งยากต่างๆ มากกว่าแต่ก่อน วิฤตการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อม ได้ส่งผลกระทบทำให้ประสิทธิภาพการบริหารจัดการงานขององค์การต้องแตกต่างไปจากเดิมเป็นอันมาก ปัญหาสำคัญของผู้บริหารที่กำลังเผชิญอยู่ก็คือปัญหาประสิทธิภาพทางการบริหาร สภาพการณ์ปัจจุบันสภาพแวดล้อมในการดำเนินงานมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความสลับซับซ้อนและมีทิศทางที่ไม่แน่นอน ดังนั้น ผู้บริหารในฐานะผู้นำขององค์การต้องมีข้อมูลและทำความเข้าใจต่อพลวัต ที่เกิดขึ้นสามารถสร้างแผนการดำเนินงาน โดยอาศัยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมจากทั้งภายในและ ภายนอก นำมาประเมินและวิเคราะห์หาทางเลือกที่ดีที่สุดเพื่อการตัดสินใจให้กับองค์การ (วรารัตน์ เขียวโพธิ์, 2550 หน้า 1) และการจัดการทรัพยากรมนุษย์เป็นกิจกรรมหนึ่งซึ่งองค์การจะต้องมีการปรับตัวให้สอดคล้องกับแนวทางการจัดการเชิงกลยุทธ์ซึ่งประกอบไปด้วยการวิเคราะห์สถานการณ์ การตัดสินใจกำหนดแผนการดำเนินงาน การนำแผนงานไปปฏิบัติ ตลอดจนการควบคุมและการประเมินผลของการนำแผนไปปฏิบัติโดยรวมอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ในระยะยาวขององค์การที่ตั้งไว้ องค์การสมัยใหม่ที่ประสบความสำเร็จจะให้ความสำคัญในการจัดการทรัพยากรมนุษย์ อย่างจริงจัง เพราะเป็นกระบวนการที่จะทำให้องค์การมีทรัพยากรมนุษย์เพียงพอสามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด (สาคร สุขศรีวงศ์, 2551 หน้า 267) สอดคล้องกับแก้วตา เข้มแข็ง (2555 หน้า 15)กล่าวว่า ปัจจุบันการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์เป็นการบริหารงานที่ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนทัศนคติในการบริหารเพื่อให้การดำเนินงานขององค์การบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

การบริหารงานภาครัฐในช่วงที่ผ่านมาเป็นการบริหารงานแบบยึดสายการบังคับบัญชาตามลำดับชั้น (hierarchical government bureaucracy) ซึ่งถูกนำมาใช้ในการส่งมอบบริการสาธารณะและปฏิบัติงานเพื่อบรรลุตามเป้าหมายของนโยบายสาธารณะ แต่ในปัจจุบันนี้สังคมมีความซับซ้อนมากขึ้น ประชาชนในฐานะผู้รับบริการจากภาครัฐมีความต้องการที่หลากหลาย จึงทำให้บางครั้งการบริหารงานของภาครัฐไม่สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้นได้ ภาครัฐหรือหน่วยงานของรัฐจำเป็นต้อง

หาเครื่องมือเพื่อจัดการและแก้ไขปัญหาเหล่านั้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2554: ระบบออนไลน์) สอดคล้องกับกระแส ชนระวงศ์ (2557 หน้า 147) กล่าวว่า การพัฒนาชุมชนที่ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร มีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง 4-5 อย่างคือ ความยากจน การศึกษา สุขอนามัย ความเฉื่อยชาทางการเมืองและหลักประกันทางสังคมซึ่งเกี่ยวข้องกับการเมืองทั้งสิ้น ปัญหาของนักพัฒนาชุมชนจึงอยู่ที่ว่าจะนำความรู้เข้าสู่ชุมชนได้อย่างไร จึงจะเหมาะสมกลมกลืนเช่นให้ชุมชนมีส่วนร่วมเป็นการกระตุ้นให้รู้สึกติและหน้าที่การเรียกร้องอย่างมีระบบ อันเป็นความยุติธรรมและความชอบธรรมที่ควรจะเป็น เพราะปัจจุบันชุมชนไม่ได้เข้าถึงการเมืองที่เกี่ยวข้อง ทำให้การพัฒนาชุมชนเป็นแบบการสงเคราะห์ประชาชนไม่รู้ที่ๆ จะไปขอความช่วยเหลือ ไม่รู้ว่าตนเองควรมีสติที่ที่จะได้รับอะไรบ้าง ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 62 บุคคลย่อมมีสิทธิติดตามและร้องขอให้การตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งนักการเมือง หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่รัฐ บุคคลซึ่งให้ข้อมูลโดยสุจริตแก่องค์กรตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐหรือหน่วยงานรัฐเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่รัฐย่อมได้รับการคุ้มครอง

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่มีการปรับตัว โดยการใช้การบริหารงานแบบเครือข่าย โดยประเทศไทยสนับสนุนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางรากฐานการพัฒนาเป็นสังคมและชุมชนเข้มแข็ง นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคม โดยการประสานความร่วมมือในการดำเนินงานระหว่างภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน และภาคธุรกิจเอกชน (สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554: ออนไลน์) การปรับตัวดังกล่าวส่งผลให้ประเทศไทยเกิดเครือข่ายที่หลากหลายไม่ว่าจะเป็นเครือข่าย ด้านการเงินชุมชน เครือข่ายด้านแผนพัฒนาชุมชน เครือข่ายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เครือข่ายด้านการเกษตร และเครือข่ายด้านเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น(โกวิท พวงงาม, 2554: 443-512) ชุติรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านเป็นหนึ่งในหน่วยงานที่มีความสำคัญกับราษฎรในพื้นที่ ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากนายอำเภอให้ปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยหมู่บ้านและให้เป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ เรียกโดยย่อว่า “ชรบ.” ประกอบกับพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีลักษณะพิเศษที่มีพื้นฐานความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ การเมือง ชาติพันธุ์ วัฒนธรรม ภาษา ศาสนา และวิถีชีวิตที่แตกต่างไปจากภูมิภาคอื่นของประเทศ อีกทั้งยังมีปัญหาด้านความมั่นคงของชาติที่ทุกรัฐบาลให้ความสำคัญในการกำหนดนโยบายและการแก้ไขปัญหาโดยมีเป้าหมายที่จะขจัดอคติ ความหวาดระแวงระหว่างข้าราชการและประชาชนชาวไทยที่นับถือศาสนาพุทธกับพี่น้องชาวไทยมุสลิมให้หมดไป ตามประมวลกฎหมายอาญา

และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งกรรมการปกครองได้จัดฝึกอบรมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ (ผรส.) และราษฎร ที่สมัครใจในหมู่บ้านจำนวนหมู่บ้านละ 30 คน จัดตั้งเป็นกองกำลังประชาชนในรูปแบบของราษฎรชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ครอบคลุม เต็มพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้และ 4 อำเภอของจังหวัดสงขลา เพื่อให้ราษฎรได้ร่วมกันปกป้องคุ้มครอง ชีวิตและทรัพย์สินป้องกันต่อต้านการก่อความไม่สงบและรักษาความสงบเรียบร้อยในหมู่บ้านของตนเอง ซึ่งเป็นการแบ่งเบาภารกิจของภาครัฐที่ไม่สามารถดูแลได้อย่างทั่วถึง ในปัจจุบันความรุนแรงจากการก่อการร้ายได้ทวีมากขึ้น ซึ่งจะปรากฏข่าวบนหน้าหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ สื่อสังคมออนไลน์ ฯลฯ ซึ่งปัญหาการก่อการร้ายในสามจังหวัดภาคใต้ของไทยยังไม่ได้รับการแก้ไขที่ถูกต้องและในทางปฏิบัติ ยังมีจุดอ่อนที่ยังไม่สามารถปฏิบัติงานได้ดีเท่าที่ควร ปัญหา อุปสรรคต่างๆ ยังไม่มีการรวบรวมเพื่อสร้าง รูปแบบที่มีกฎเกณฑ์และมาตรฐานในการบริหารเครือข่ายที่สามารถนำไปใช้ได้ ซึ่งจะทำให้เกิดการ ช่วยเหลือกันในด้านต่างๆ ดังนั้น กองกำลังประชาชนที่ผ่านการฝึกอบรมและจัดตั้งมาจากราษฎรในพื้นที่ ย่อมมีข้อมูล ข่าวสาร ความเคลื่อนไหวต่างๆ และสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ได้อย่างลึกซึ้ง สามารถ สนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐได้เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตามการจัดการเครือข่ายอย่างมีส่วนร่วม ในแต่ละพื้นที่มีความแตกต่าง และมีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีความขัดแย้งรุนแรง

ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านเป็นหนึ่งในหน่วยงานที่มีความสำคัญกับราษฎรอาสาสมัคร ในพื้นที่ที่ผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจาก นายอำเภอให้ปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยหมู่บ้านและให้เป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานตามกฎหมาย ว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ เรียกโดยย่อว่า “ชรบ.” ซึ่งคัดเลือกจากบุคคลที่มีสัญชาติไทย มีภูมิลำเนา หรือถิ่นที่อยู่ในหมู่บ้านนั้นไม่น้อยกว่า 3 เดือน เลื่อมใสในระบอบการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์เป็นประมุขและเป็นผู้มีความประพฤติดีเข้ารับการฝึกอบรมตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบ บริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง พ.ศ.2522 มาตรา 16 ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตาม พระราชบัญญัติจัดระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง พ.ศ. 2522 สามารถตอบสนอง ต่อสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น และสามารถแก้ไขปัญหาในพื้นที่ระดับตำบล หมู่บ้าน ด้วยวิธีการที่เหมาะสม รัฐบาล จึงกำหนดแนวทางในการส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งให้หมู่บ้านและชุมชน โดยการส่งเสริมและ สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงและเกิดเป็นชุด รักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ได้รับการแต่งตั้งจากนายอำเภอให้ ปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยหมู่บ้านและมีฐานะเป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมาย อาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งกรรมการปกครองได้จัดฝึกอบรมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ (ผรส.) และราษฎรที่สมัครใจในหมู่บ้านจำนวนหมู่บ้านละ

30 คนจัดตั้งเป็นกองกำลังประชาชนในรูปแบบของราษฎรชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ครอบคลุมเต็มพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้และ 4 อำเภอของจังหวัดสงขลา (อำเภอจะนะ เทพา นาทวี และอำเภอสะบ้าย้อย) เพื่อให้ราษฎรได้ร่วมกันปกป้องคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สินป้องกันต่อต้าน การก่อความไม่สงบและรักษาความสงบเรียบร้อยในหมู่บ้านของตนเอง ซึ่งเป็นการแบ่งเบาภารกิจของ ภาครัฐที่ไม่สามารถดูแลได้อย่างทั่วถึง ถือได้ว่าเป็นการรวมพลังขององค์กรที่มีความเชี่ยวชาญในงาน รักษาความปลอดภัยหมู่บ้านมาร่วมกันคิด ร่วมกันดำเนินงานเพื่อชุมชนอย่างแท้จริง ซึ่งการดำเนินงานของ เครือข่ายของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ในพื้นที่อำเภอรามัน จังหวัดยะลาได้ก่อให้เกิด ประโยชน์โดยตรงต่อชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง ทั้งในภาวการณ์ปกติและเมื่อเกิดการก่อการร้ายกับ ประชาชน เพื่อให้เกิดการทำงานที่เป็นรูปธรรม ร่วมกับเจ้าหน้าที่หลักของหน่วยงานราชการในพื้นที่ โดยมี เป้าหมายให้เกิดความสงบสุข และปลอดภัยแก่ประชาชนทั้งในชีวิตและทรัพย์สินซึ่งสอดคล้องกับ ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปฏิรูป (ปี 58) มาตรา 65 พลเมืองย่อมมีสิทธิรับรู้และแสดง ความคิดเห็นเพื่อประกอบการจัดทำและตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะทั้งในระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับท้องถิ่น รวมทั้งการพิจารณาร่างกฎหมาย กฎ และโครงการหรือกิจกรรมบรรดาที่อาจมีผลกระทบต่อวิถีชีวิต ความเป็นอยู่โดยปกติสุข คุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ สุขภาพหรือการอื่น ๆ ทั้งนี้ ตามกฎหมายบัญญัติ

การก่อการร้าย (Terrorism) เป็นกิจกรรมที่ทำให้ประชาคมโลกต้องตกอยู่ในความหวาดกลัว การก่อการร้ายได้ส่งผลทำให้ประชาคมโลกสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินจำนวนมากปัจจุบันยังคงมีผู้ที่ไม่เข้าใจในกิจกรรมการก่อการร้ายว่าคืออะไรและมีสาเหตุอะไร จึงต้องมีการก่อการร้ายเกิดขึ้น การก่อการร้ายมิได้เพิ่งจะอุบัติขึ้นในห้วงเวลาปัจจุบันในประวัติศาสตร์การก่อการร้ายได้เริ่มต้นขึ้นใน ศตวรรษแรกและดำเนินเรื่อยมาจวบจนปัจจุบันตลอดระยะเวลาการก่อการร้ายได้มีพัฒนาการอย่างรุนแรง และขยายวงกว้างออกไปโดยเฉพาะเมื่อมีการเชื่อมโยงกับประเด็นทางการเมือง ในปัจจุบันความรุนแรงจาก การก่อการร้ายได้ทวีมากขึ้น ซึ่งจะปรากฏข่าวบนหน้าหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ สื่อสังคมออนไลน์ ฯลฯ ซึ่งปัญหาการก่อการร้ายในสามจังหวัดภาคใต้ของไทยยังไม่ได้รับการแก้ไขที่ถูกต้องและในทางปฏิบัติ ยังมีจุดอ่อนที่ยังไม่สามารถปฏิบัติงานได้ดีเท่าที่ควร ปัญหา อุปสรรคต่างๆ ยังไม่มีการรวบรวมเพื่อสร้าง รูปแบบที่มีกฎเกณฑ์และมาตรฐานในการบริหารเครือข่ายที่สามารถนำไปใช้ได้ ซึ่งจะทำให้เกิด การช่วยเหลือกันในด้านต่างๆ ดังนั้น กองกำลังประชาชนที่ผ่านการฝึกอบรมและจัดตั้งมาจากราษฎรใน พื้นที่ย่อมรู้ข้อมูล ข่าวสาร ความเคลื่อนไหวต่างๆ และสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ได้อย่างลึกซึ้ง สามารถ สนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐได้เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตามการจัดการเครือข่ายอย่างมีส่วนร่วม ในแต่ละพื้นที่มีความแตกต่าง และ มีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีความขัดแย้งรุนแรง

ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ อำเภอราษีไศล จ.ยะลา ซึ่งเป็นพื้นที่สีแดง มีการปะทะกันระหว่างคนพื้นที่กันเองและระหว่างหน่วยงานราชการ ซึ่งกรมการปกครองได้มอบอำนาจและหน้าที่ให้กับอำเภอในพื้นที่นั้นๆ ในการวางแผน และบริหารจัดการรูปแบบเฉพาะพื้นที่ที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทั้งภายใน ภายนอกของประชาชนในพื้นที่นั้นๆซึ่งยังไม่มีรูปแบบที่เหมาะสม ชัดเจนในการจัดการเครือข่าย ทำให้ในทางปฏิบัติยังมีจุดอ่อนที่ยังไม่สามารถปฏิบัติงานได้ดีเท่าที่ควร ปัญหา อุปสรรคต่างๆ ยังไม่มีการรวบรวมเพื่อสร้างรูปแบบที่มีกฎเกณฑ์และมาตรฐานในการบริหารเครือข่ายที่สามารถนำไปใช้ได้ ซึ่งจะทำให้เกิดการช่วยเหลือกันในด้านต่างๆขาดความเหมาะสมและไร้ประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการจัดการเครือข่ายเชิงกลยุทธ์ในการปฏิบัติงานของชุดความรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) เพื่อต้องการทราบว่า มีการดำเนินการตามกระบวนการจัดการเครือข่ายเชิงกลยุทธ์อย่างไร อันจะเป็นผลดีต่อการบริหารจัดการในการปฏิบัติงานของชุดความรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ในเขตพื้นที่ อำเภอราษีไศล จังหวัดยะลา ซึ่งจะเป็นแนวทางที่ทำให้การนำนโยบายของรัฐมาสู่การปฏิบัติจริงอย่างมีรูปแบบที่ทันสมัยทั้งด้านโครงสร้าง กลยุทธ์ บุคลากร ตลอดจนไปถึงการควบคุม ให้เป็นรูปแบบที่สามารถนำไปปรับปรุงปฏิบัติได้ดียิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดและทฤษฎี

จากการทบทวนวรรณกรรมซึ่งประกอบด้วย ทฤษฎีการบริหารเครือข่ายแบบการจัดการเชิงกลยุทธ์ แนวคิดทฤษฎีการจัดการเชิงกลยุทธ์ แนวคิดทฤษฎีการจัดการเครือข่าย ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนั้นทำให้ผู้วิจัยสามารถกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยและกรอบวิธีดำเนินการดำเนินการวิจัยได้ดังนี้

1. **ปัจจัยการจัดการบริหารเชิงกลยุทธ์** ผู้วิจัยจะมุ่งให้ความสนใจถึงกระบวนการจัดการบริหารเชิงกลยุทธ์ ในประเด็น

1.1 การวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ (Strategic analysis) แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ

1.1.1 การวิเคราะห์ภารกิจและผลผลิต ประกอบด้วย 1) กฎหมาย นโยบาย 2) ค่านิยม 3) ภารกิจที่องค์กรต้องปฏิบัติและ 4) การดำเนินงานผลผลิตหลัก

1.1.2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ประกอบด้วย 1) สังคมและวัฒนธรรม 2) เทคโนโลยี 3) เศรษฐกิจ อาชีพ

1.2การจัดทำกลยุทธ์ ประกอบด้วย1) ความรู้และระบบข้อมูลสารสนเทศ2)การติดต่อสื่อสาร 3) ความรู้ความเข้าใจต่อบทบาทและหน้าที่ 4)การประชาสัมพันธ์/อบรม/สัมมนา/คู่มือ

1.3การปฏิบัติตามกลยุทธ์ ประกอบด้วย 1) การจูงใจ2) การตระหนักรู้ 3) ทักษะคน

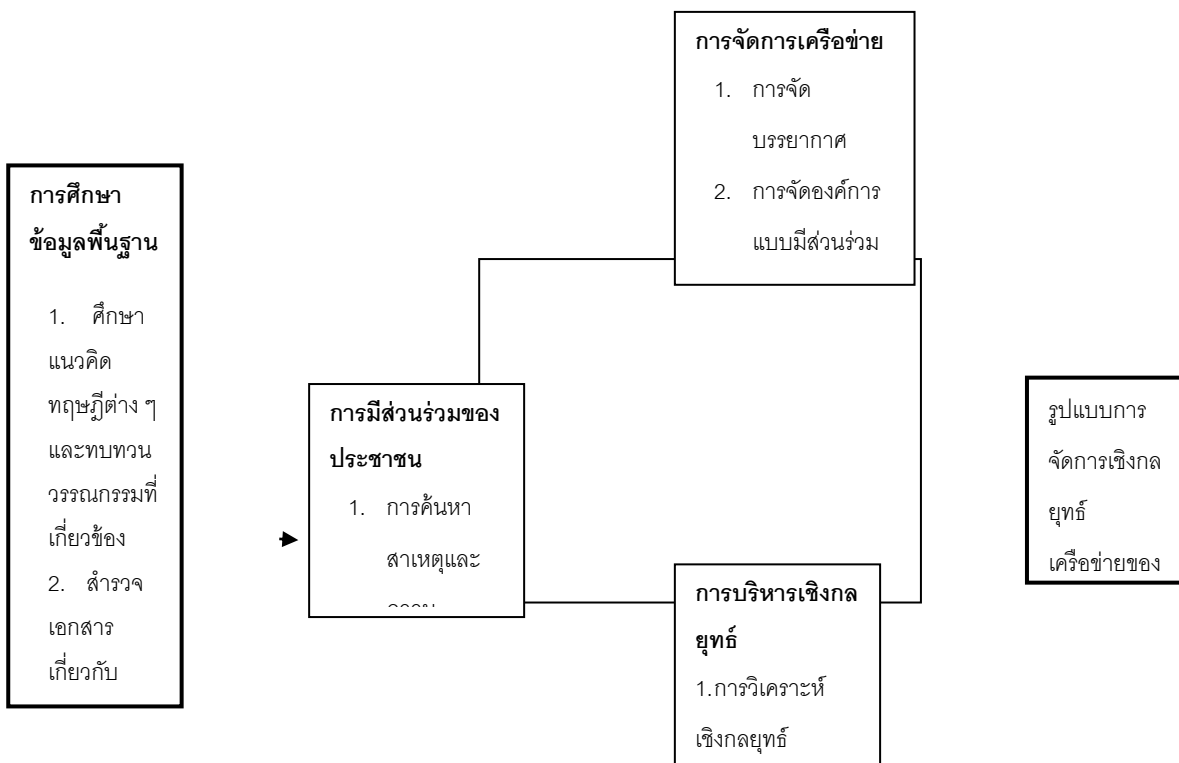
1.4 การประเมินกลยุทธ์ ประกอบด้วย 1) คุณภาพของบุคลากร (Man: M1) 2) ประสิทธิภาพทางการเงิน (Money: M2) 3) วัสดุทรัพยากร (Material: M3) 4) การบริหารจัดการ (Management: M4)

1.5 การควบคุมกำกับกลยุทธ์ ประกอบด้วย 1) ความยืดหยุ่น 2) การตรวจสอบและประเมินผล

2. ปัจจัยการจัดการเครือข่าย ในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะมุ่งให้ความสนใจถึงกระบวนการจัดการเครือข่ายในประเด็นต่างๆ ดังนี้ 1) การจัดบรรยากาศ (Environment) 2) การจัดองค์การแบบมีส่วนร่วม (Organization) 3) ภาวะผู้นำ (Leadership) 4) ผู้ร่วมงาน (Employees) 5) เทคโนโลยี (Technology) 6) การติดต่อสื่อสาร (Communication) 7) มีผลประโยชน์

3. ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชน ในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะมุ่งให้ความสนใจถึงกระบวนการมีส่วนร่วมในประเด็นต่างๆ ดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมในการค้นหาสาเหตุและความต้องการ 2) การมีส่วนร่วมในการวางแผนและดำเนินการ 3) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 4) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ 5) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ทำให้ผู้วิจัยสามารถกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยได้ดังภาพประกอบที่ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบในการจัดการเชิงกลยุทธ์ของเครือข่ายชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอรามัน จังหวัดยะลา
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเชิงกลยุทธ์ของเครือข่ายชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอรามัน จังหวัดยะลา
3. เพื่อนำเสนอรูปแบบการจัดการเชิงกลยุทธ์ของเครือข่ายชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอรามัน จังหวัดยะลา

ประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัย

1. ผลของงานวิจัยสามารถนำองค์ประกอบในการจัดการเชิงกลยุทธ์ของเครือข่ายชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนานโยบายและกลไกการส่งเสริมความปลอดภัยทั้งในชีวิต ทรัพย์สิน ความสันติสุขของพลเมืองในเขตอำเภอรามัน จังหวัดยะลา ในการขับเคลื่อนการพัฒนาการบริหารธุรกิจได้ทั้งในระดับมหภาคและระดับจุลภาค
2. ผลของงานวิจัยสามารถกำหนดรูปแบบการจัดการเชิงกลยุทธ์ของเครือข่ายชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) และเสริมสร้างกระบวนการพื้นฐานขององค์ความรู้อย่างบูรณาการในทางวิชาการเกี่ยวกับกระบวนการในการส่งเสริมการบริหารเครือข่ายแบบการจัดการเชิงกลยุทธ์ของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.)
3. ผลของงานวิจัยสามารถนำไปพัฒนาแนวการจัดการเชิงกลยุทธ์ของเครือข่ายชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.)
4. ผลของการวิจัยสามารถใช้ประโยชน์ในการดูแลความปลอดภัยและชีวิต ทรัพย์สินของประชาชนโดยยึดรูปแบบการจัดการเชิงกลยุทธ์เครือข่ายของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) เพื่อให้เกิดความสงบและสันติสุขในพื้นที่ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการจัดการธุรกิจในพื้นที่

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษากาการบริหารเครือข่ายแบบการจัดการเชิงกลยุทธ์ กระบวนการการมีส่วนร่วม และการจัดการเครือข่าย ในครั้งนี้มีเนื้อหาที่ครอบคลุมการจัดการเชิงกลยุทธ์ของเครือข่ายชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) อำเภอรามัน จังหวัดยะลา เท่านั้น

ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านพื้นที่ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นพื้นที่ อำเภอรามัน จังหวัดยะลา

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ สามารถอธิบายได้ดังนี้

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประชากรในพื้นที่อำเภอรามัน จังหวัดยะลา

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกตัวอย่างที่หลากหลาย (Maximum Variation Sampling) โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ หรือกลุ่มเป้าหมายแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1) **กลุ่มผู้รู้** ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอรามัน ปลัดอำเภอฝ่ายปกครอง อำเภอรามัน ปลัดอำเภอฝ่ายป้องกัน อำเภอรามัน กำนันและผู้ใหญ่บ้านอำเภอรามัน ผู้บังคับกองร้อย ฝ่ายตำรวจและฝ่ายทหาร อำเภอรามัน ผู้นำทางศาสนาอิสลามและเจ้าอาวาส อำเภอรามัน ประธานคณะกรรมการกลางหมู่บ้านอำเภอรามัน ประธานกองพันหน่วยรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน ศปก.อำเภอรามัน ผู้บังคับกองร้อยหน่วยรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน

2) **กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน** ประกอบด้วย ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.)

3) **กลุ่มผู้เกี่ยวข้อง** ประกอบด้วย พลเมืองในพื้นที่ที่ศึกษา ผู้ประกอบการธุรกิจในพื้นที่ที่มีคุณสมบัติ คือ มีระยะเวลาในการพักอาศัยอยู่ในชุมชน เป็นระยะเวลา 10 ปีขึ้นไป และมีความใส่ใจต่อชุมชนของตนเอง

ขอบเขตเนื้อหา

การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้รู้ การสังเคราะห์ประเด็นสถานการณ์ปัญหาของการจัดการเชิงกลยุทธ์ของเครือข่ายชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) จากผู้รู้ (Key Informant) ในวงกว้าง โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้รู้และผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งกลุ่มผู้นำชุมชน ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ประกอบด้วย 1) ประธานชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) (กลุ่มผู้บริหาร) 2) สมาชิกชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) กลุ่มต่างๆ 3) ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในพื้นที่อำเภอรามัน จังหวัดยะลา (ประชาชน) ในพื้นที่ทั้งในเขตเมืองและเขตพื้นที่ชุมชนนอกตัวเมืองและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์ของการจัดการเชิงกลยุทธ์ของเครือข่ายชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ที่ได้จากการศึกษาวิจัยทำให้ได้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและข้อเสนอแนะเชิงกลยุทธ์ที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนานโยบายและกลไกการส่งเสริมความเสมอภาคความเป็นธรรม

และความสนใจในพื้นที่ อำเภอรามัน จังหวัดยะลาในการขับเคลื่อน การพัฒนาการบริหารธุรกิจได้ทั้งใน ระดับมหภาคและระดับจุลภาค

การสนทนากลุ่ม ในการสนทนากลุ่มนั้น ผู้วิจัยได้กำหนดการสนทนากลุ่มกับกลุ่มตัวอย่าง ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ประกอบด้วยประเด็นในการสนทนากลุ่มที่ได้ทำการการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจเอกสาร และการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม และผ่านความเห็นชอบของกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งประเด็นในการสนทนากลุ่มมีดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ 1 สภาพปัญหาและอุปสรรคการจัดการเชิงกลยุทธ์ของเครือข่ายสุขภาพความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.)

ประเด็นที่ 2 องค์ประกอบการจัดการเชิงกลยุทธ์ของเครือข่ายสุขภาพความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.)

ประเด็นที่ 3 การปฏิบัติและแบบแผนการปฏิบัติงาน

ประเด็นที่ 4 ทรรศนะในการปฏิบัติงาน

ประเด็นที่ 5 กระบวนการมีส่วนร่วม

การศึกษาสถานการณ์จริงในพื้นที่ ประกอบด้วยพื้นที่เขตเมืองและพื้นที่อำเภอรามัน จังหวัดยะลาโดยการวิเคราะห์สถานการณ์การจัดการเชิงกลยุทธ์ของเครือข่ายสุขภาพความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ที่เกิดขึ้นในประเด็นของสถานการณ์ปัญหาของกลุ่มเป้าหมายต่างๆทั้งเชิงประเด็นและเชิงพื้นที่

ขอบเขตด้านเวลา

เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลในระหว่างเดือนมกราคม 2558 – เดือนธันวาคม 2558

ซึ่งมีรูปแบบการวิจัยดังนี้

ระยะที่ 1 การสังเคราะห์เอกสารต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ สภาพปัญหา และอุปสรรคการจัดการเชิงกลยุทธ์ของเครือข่ายสุขภาพความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.)

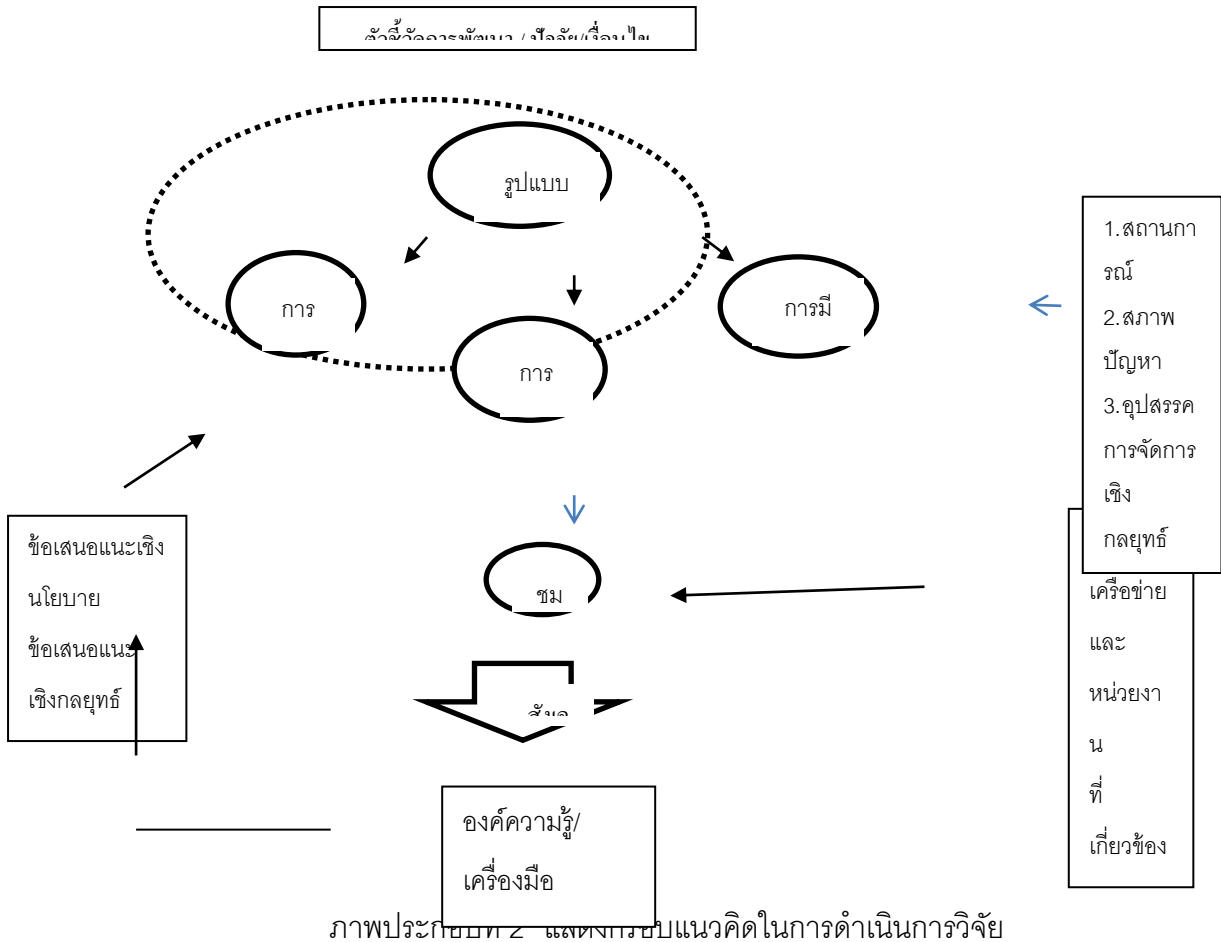
ระยะที่ 2 การสังเคราะห์ประเด็นสถานการณ์ปัญหาของการจัดการเชิงกลยุทธ์ของเครือข่ายสุขภาพความปลอดภัยหมู่บ้าน(ชรบ.)

ระยะที่ 3 การศึกษาสถานการณ์จริงในพื้นที่ทั้งในพื้นที่เขตเมืองและพื้นที่เขตชนบท ด้วยการลงพื้นที่ภาคสนาม โดยใช้วิธีการสังเกตและการสนทนากลุ่ม

ระยะที่ 4 การศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์ของการจัดการเชิงกลยุทธ์ของเครือข่าย เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและข้อเสนอแนะเชิงกลยุทธ์ที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบ

การจัดการเชิงกลยุทธ์ของเครือข่ายชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอรามัน จังหวัดยะลา โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก

ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสังเกตชนิดไม่มีส่วนร่วม แบบสังเกตชนิดมีส่วนร่วม แบบสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานใช้ค่าความถี่และร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

1.การจัดการเชิงกลยุทธ์ของเครือข่ายชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ให้ประสบผลสำเร็จ ให้ได้มาตรฐานเพื่อให้เกิดการพัฒนาแบบเป็นรูปธรรมและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย

แนวทางคือ 1) การพัฒนาการมีส่วนร่วม 2) การพัฒนาการจัดการเชิงกลยุทธ์ 3) การพัฒนาการจัดการ
เครือข่าย

2.การประเมินความสอดคล้องในการนำรูปแบบจำลองไปปฏิบัติ ที่ประกอบด้วย 1) เทคนิคการ
จัดการบริหารเชิงกลยุทธ์ 2) เทคนิคการจัดการเครือข่าย 3) เทคนิคการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งเป็นที่
ยอมรับว่าเป็นรูปแบบที่เหมาะสม สอดคล้องกับรูปแบบการจัดการเชิงกลยุทธ์ของเครือข่ายชุดรักษาความ
ปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.)ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอรามัน จังหวัดยะลา

อภิปรายผลการวิจัย

ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามมีวิถีการดำเนินชีวิตแบบเรียบง่าย ยากจน มีการศึกษา
อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ที่รัฐบาลตั้งไว้ ฐานเศรษฐกิจในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นยุคดั้งเดิมพึ่งพา
ทรัพยากรธรรมชาติ เอกชนมักไม่มีส่วนร่วมในการลงทุน ไม่มีความพร้อมในเรื่องภาษา ทำให้ไม่ความ
เข้าใจในด้านการตลาด อาสาสมัครชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.)ขาดขวัญและกำลังใจในการ
ทำงาน เนื่องจากขาดสวัสดิการ ขาดการอุดหนุนงบประมาณ จากภาครัฐสอดคล้องกับผลการวิจัยของ
ศิริพร เพ็งจันทร์(2555) พบว่า การตระหนักถึง “ลักษณะเฉพาะ” จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับมิติสังคม
เศรษฐกิจศาสนา และวัฒนธรรม เป็นฐานในการสร้างนโยบายที่เหมาะสมกับผู้คนที่มีความแตกต่างในมิติ
ดังกล่าว ขณะที่ความหลากหลายที่ดำรงอยู่ก็จำเป็นต้องสร้างนโยบายที่ให้ความสำคัญกับผู้คนอย่างทั่วถึง
และเท่าเทียม คำนึงต่อผลกระทบของนโยบายในระดับที่กว้างขวาง

รูปแบบการจัดการเชิงกลยุทธ์ของเครือข่ายชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.)ศึกษาเฉพาะ
กรณี อำเภอรามัน จังหวัดยะลา ประกอบด้วย 1)ปัจจัยการจัดการบริหารเชิงกลยุทธ์ 2)ปัจจัยการจัดการ
เครือข่าย3)ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนสอดคล้องกับปรีชา ชนะกิจกำจร (2558)กล่าวว่าตำบลใดได้
จัดทำกระบวนการจัดทำแผนพัฒนา แนวใหม่โดยจัดทำข้อมูลในชุมชน สร้างเวทีเรียนรู้ร่วมกันจัดทำ
ยุทธศาสตร์แผนงาน กิจกรรมของตำบล โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม คือร่วมเรียนรู้ ร่วมคิด ร่วมวางแผน
ร่วมปฏิบัติการ ร่วมรับผลประโยชน์ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมตรวจสอบติดตามประเมินผลและพัฒนายกระดับ
จากนั้นได้ตั้งคณะกรรมการบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนา รวมทั้งการวัดผล และมีกระบวนการวางแผน
ชุมชน มีการสร้างความเข้าใจ จัดตั้ง ทีมทำงาน จัดเก็บข้อมูล ประวัติศาสตร์ชุมชน กายภาพ ศักยภาพ ทุน
ทางสังคม ทรัพยากร บัญชีครัวเรือน วิเคราะห์ข้อมูล ค้นหาปัญหา กำหนดแนวทางการแก้ปัญหา ยกวาง
แผนสู่ท้องถิ่น นำแผนสู่การปฏิบัติ และติดตามประเมินผล จะเห็นได้ว่าแนวทางการบริหารจัดการของ
ชุมชนมีความสำคัญในการแก้ปัญหาและพัฒนาให้กับชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1.1 อาสาสมัครชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน เนื่องจากขาดสวัสดิการ งบประมาณในการปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ดำรงชีวิตด้วยการทำการเกษตร ไม่มีความพร้อมในเรื่องภาษา ก่อให้เกิดปัญหาความไม่มั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ ส่งผลทางด้านสุขภาพจิตของบุคคลทำให้เกิดความท้อแท้สิ้นหวังต่างๆตามมา จากสภาพปัญหาดังกล่าวจะเห็นได้ว่า อาสาสมัครชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ต้องการความช่วยเหลือ ซึ่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองและทุกหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องจะต้องให้ความสำคัญเข้ามาแก้ไขในส่วนของเศรษฐกิจและสังคม เช่น การพัฒนาคุณภาพชีวิตของอาสาสมัครชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ให้มีคุณภาพมากขึ้น โดยยึดหลักการจัดการเชิงกลยุทธ์ของเครือข่ายชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการด้านธุรกิจ เช่น การเสริมสร้างอาชีพให้แก่ชุมชน สนับสนุนให้เกิดธุรกิจชุมชน โดยใช้อาสาสมัครชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) เป็นต้นแบบในการบริหารจัดการ ควรมีหลักคิดสำคัญ 5 ประการ ดังนี้ 1) ให้ภาคประชาชนเป็นพลังขับเคลื่อนที่สำคัญที่สุดในการแก้ปัญหาความยากจน 2) ใช้หลักการพัฒนาที่มีพื้นที่เป็นตัวตั้งและทุกฝ่ายในพื้นที่ประสานความร่วมมือกัน 3) ทุกฝ่ายซึ่งอยู่นอกพื้นที่ควรประสานความร่วมมือในการเข้าไปสนับสนุนการแก้ปัญหาความยากจนซึ่งดำเนินการโดยฝ่ายที่อยู่ในพื้นที่ 4) ควรมีระบบข้อมูลและการจัดการความรู้เป็นเครื่องมือสำคัญในการแก้ปัญหาความยากจน 5) ควรมีนโยบายข้อกำหนดและมีระบบงบประมาณที่สนับสนุนและเอื้อต่อการแก้ปัญหาความยากจน และสิ่งที่มีความจำเป็นจะต้องปรับแก้และดำเนินการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

1.2 การมีส่วนร่วมในการคิดค้นปัญหาและสาเหตุของปัญหา เป็นขั้นตอนแรกที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการมีส่วนร่วมของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ควรประชาสัมพันธ์และรณรงค์ให้ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมประชาคมชุมชนเพื่อการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของตนเองและชุมชน ตลอดจนการเสนอปัญหาและความต้องการของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ด้านการจัดการเชิงกลยุทธ์ของเครือข่ายและกิจกรรมนี้จะส่งผลให้กิจกรรมด้านอื่นสัมฤทธิ์ผลตามมาในอนาคต

1.3 การมีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองและทุกหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องควรเน้นการประชาสัมพันธ์ให้ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) เข้ามามีส่วนร่วมประชุมประชาคมชุมชน เพื่อให้ข้อมูลข่าวสาร มีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจ และมีส่วนร่วมในการลงมติคัดเลือกโครงการหรือกิจกรรมของชุมชนให้มากขึ้น

1.4 การมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองและทุกหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องควรเน้นการประชาสัมพันธ์ให้ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ได้เห็นความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ โดยให้ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการ

สมทบแรงงานและการสมทบทุนหรือเครื่องมือ-อุปกรณ์ต่างๆในการดำเนินโครงการ เพื่อให้มีความผูกพันเป็นเจ้าของโครงการร่วมกันอย่างแท้จริง

1.5 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองและทุกหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องควรประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง โดยให้ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.)เห็นความสำคัญและร่วมกันสำรวจข้อมูล วิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาาร่วมกัน ติดตามตรวจสอบการทำงานของหน่วยงานราชการ ผู้ใหญ่บ้าน และคณะกรรมการชุมชน ว่ามีความโปร่งใสและเป็นอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำข้อมูลจากการประเมินผลไปใช้ในการตัดสินใจที่จะดำเนินโครงการต่างๆให้มีความเหมาะสมกับความต้องการในการแก้ไขปัญหาของชุมชนต่อไป

1.6 การจัดการเชิงกลยุทธ์ ในการกำหนดโครงการหรือกิจกรรมต่างๆของชุมชน เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองและทุกหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องควรรับฟังความคิดเห็นของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.)ก่อนจะกำหนดแผนงานของโครงการต่างๆ โดยการสำรวจปัญหาความต้องการที่แท้จริง และสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอตามความเหมาะสมของแต่ละชุมชน มีการฝึกอบรมหรือประชุมชี้แจงให้ความรู้และข้อมูลที่เกี่ยวข้องแก่ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.)ก่อนที่จะให้ร่วมกันกำหนดโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ

1.7 การติดตามกำกับดูแลในการดำเนินโครงการ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องควรช่วยกันตรวจสอบดูแลทุกโครงการอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.)ยังขาดความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการเชิงกลยุทธ์ และการบริหารจัดการงบประมาณของส่วนรวม ทำให้การดำเนินโครงการต่างๆที่ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.)เป็นผู้บริหารจัดการเองไม่บรรลุตามเป้าหมายอย่างเต็มศักยภาพ รวมทั้งควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมกำหนดกฎระเบียบและแนวทางในการบริหารจัดการโครงการขึ้นเอง เพื่อใช้เป็นหลักในการดำเนินงานร่วมกัน ทั้งนี้เป็นการพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชนให้สามารถเป็นองค์กรขนาดเล็กที่มีศักยภาพสูงขึ้น

1.8 ผู้นำชุมชนควรสนับสนุนและเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมมากขึ้น ผู้นำชุมชนและคณะกรรมการชุมชนควรเป็นนักประชาธิปไตย โดยนำระบบการมีส่วนร่วมมาใช้ในการปกครองท้องถิ่นระดับหมู่บ้านให้เกิดความโปร่งใสและเป็นธรรม และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการดำเนินงานด้านต่างๆในการพัฒนาหมู่บ้านให้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ร่วมกัน

1.9 การแก้ไขปัญหาอื่นๆของชุมชน เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมประชาชนให้มากขึ้น โดยการจัดกิจกรรมต่างๆขึ้นเพื่อเสริมสร้างความสามัคคีกันของราษฎร ควรพัฒนาภาวะผู้นำให้แก่ผู้นำชุมชนให้เป็นนักประชาธิปไตยมีใจกว้างยอมรับแนวคิดของผู้อื่น และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม ควรสนับสนุนในการพัฒนาหมู่บ้านในทุกๆด้าน ให้หน่วยงานของรัฐแก้ไขปัญหาเสพติด และปัญหาสังคมทั่วไปด้วย ควรมีการจัดฝึกอบรมด้านอาชีพให้แก่ประชาชน ไม่ควร

ทำโครงการที่ไม่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของหมู่บ้าน และสนับสนุนให้ผู้ปกครองให้ความสำคัญต่อการศึกษาศึกษาของบุตรหลานให้ได้รับการศึกษาในระดับสูงให้มากขึ้น ทั้งนี้เพื่อเป็นพื้นฐานในการเตรียมความพร้อมให้แก่ชุมชนในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนให้มีศักยภาพที่สูงขึ้น

1.10 การพัฒนาส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ ได้แก่ 1) ความเข้มแข็งของชุมชน 2) ผลประโยชน์ที่ได้รับจากการปกครองท้องถิ่น 3) แรงจูงใจ 4) บทบาทผู้นำชุมชน 5) การส่งเสริมและสนับสนุนจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง 6) บทบาทของประชาชนในชุมชน 7) ความพึงพอใจของประชาชน 8) ความรู้ความเข้าใจของประชาชน และ 9) การสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ เพราะปัจจัยเหล่านี้จะอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกกระบวนการอย่างจริงจัง ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วม 2) การจัดการเชิงกลยุทธ์ 3) การจัดการเครือข่าย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยเชิงลึกในเรื่องเดียวกันในแต่ละพื้นที่ โดยเน้นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อนำมาเปรียบเทียบและจัดทำเป็นผลสรุปร่วมกัน เพื่อประโยชน์ต่อการวางแผนทางการพัฒนาการดำเนินงานการจัดการเชิงกลยุทธ์ของเครือข่ายชุดความรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบแนวการจัดการเชิงกลยุทธ์ของเครือข่ายชุดความรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ในแต่ละพื้นที่ เพื่อพิจารณาว่าในแต่ละพื้นที่ที่มีการจัดการเชิงกลยุทธ์ของเครือข่ายชุดความรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) แตกต่างกันอย่างใด และปัจจัยอะไรบ้างที่มีผลทำให้การจัดการเชิงกลยุทธ์ของเครือข่ายชุดความรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ประสบผลสำเร็จ

เอกสารอ้างอิง

กระแสด ชนระวงศ์ (2557) ภาวะผู้นำทรงพลังสไตล์หมอกระแสด “จากสุขศาลาสู่อาเซียน” พิมพ์ครั้งที่ 1

อักษรสัมพันธ์ (1987) จำกัด

แก้วตา เข้มแข็ง (2555) ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการทำงานของครูกับประสิทธิผลของ

โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3

การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา

โกวิทย์ พวงงาม.(2554) การจัดการตนเองของชุมชนและท้องถิ่น. 2553. กรุงเทพฯ: บพิศการพิมพ์.

เทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา, ม.ป.ป. แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา. เอกสารอัดสำเนา

ปรีชา ชนะกิจกำจร (2558 กันยายน 14) “กระบวนการจัดทำแผนพัฒนา แนวใหม่”

นายอำเภอเมืองรามัน จ.ยะลา. สัมภาษณ์.

วรรัตน์ เขียวโพธิ์, (2550) การบริหารทรัพยากรมนุษย์. พิมพ์ครั้งที่ ๓ (ฉบับปรับปรุง).

กรุงเทพมหานคร :บริษัทสิริบุตรการพิมพ์ จำกัด.

ศิริพร เพ็งจันทร์(2555)ทัศนคติของประชาชนต่อการใช้ อาวุธปืน ในจังหวัดชายแดนภาคใต้

กรณีศึกษาดำบลสุไหงป่าดี อำเภอสุไหงป่าดี จังหวัดนราธิวาส

รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐประศาสนศาสตร์

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ศาสตราจารย์ ดร. สุชาติวีวงศ์, (2551) การจัดการ : จากมุมมองนักบริหาร (Management from the Executive's Viewpoint). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ(2554: ออนไลน์) การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์สู่การ

ปฏิบัติและการติดตามประเมินผล วันที่ค้นข้อมูล 13 กรกฎาคม 2558, เข้าถึงได้จาก

<http://www.thailandlawyer center. com>